

Bemutató

Puppy: (majdnem) a legkisebb magyar Linux „Kiskutya” ajándékba

A SevenPuppy 09, a NOP431-foxfwiflHU, a Lucid Puppy 5.1.HU és a Sulipuppy pupletek ISO lemezkép formában megtalálhatók a DVD-mellékleten

A Linux-disztribúcióknak se szeri, se száma: ha valaki rászánja magát, percek alatt legalább tucatnyi elterjedt, divatos, igényes változatot találhat. Aki azonban öregebb gépet akar - akár nagyszülőknek - használatba adni, vagy a netbookjához nem kíván operációs rendszerre pénzt költeni, nyilvánvalóan alacsony gépigényű, kisméretű Linux után kutakodik. Nos, sajnos ilyen már alig akad.

A mai divatos Linux-disztribúciók hardverigénye lényegében azonos a Windowséval, illetve bonyolultságuk és méretük is hasonló. De ha a minimális erőforrásigény mellett azt is a keresési feltételek közé tesszük, hogy tudjon magyarul, e rostan talán a Puppy Linux akad fenn elsőként. Kis túlzással azt állíthatjuk, hogy a Puppy a legkisebb magyarul tudó Linux. Nevéhez híven - a „puppy” szó angolul kutyakölyköt jelent - a Puppy Linux rengeteg örömet okoz a felhasználónak, hiszen kezelése-telepítése rendkívül egyszerű, mindössze néhány percig tart, a működése pedig megbízható, stabil.

Kis, kisebb, Puppy

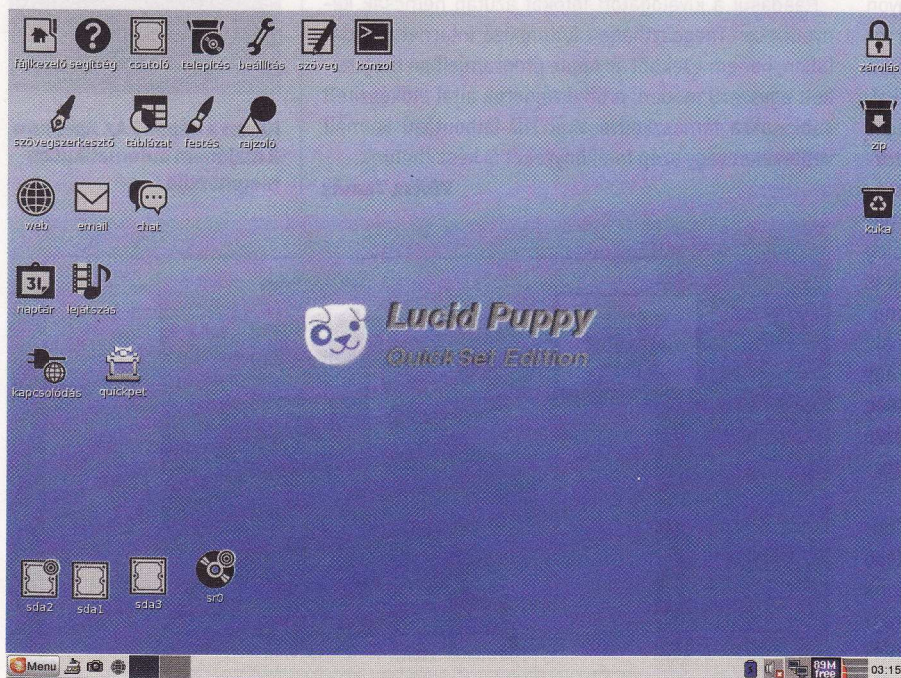
A ma elérhető honosított Puppyk mindössze 70-350 MB közötti méretűek! A Puppy rendszerigénye - a felhasználók tapasztalatai alapján - valóban minimális. Elfut a 4-500 MHz órajelű gépeken, akár csak 128 MB RAM mellett is (lekkor swap-fájlt készít magának), persze a RAM-bővítést gyorsasággal hálálja meg. Vannak tapasztalatok 166 MHz-es 48 MB RAM-os konfigurációról, sőt előre telepí-

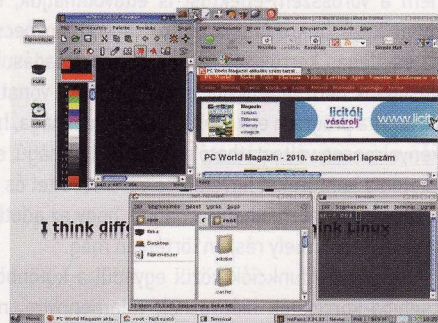
tetten 16 MB RAM-osról is, ez utóbbin karakteres Lynx webböngészőt használtak.

A Puppy futtatható Live CD-ként, egyedülálló módon e CD-re akár a munkamenet (teljes be-

állítás) is menthető egy erre alkalmas eszközzel. A mérete miatt elfér a RAM-ban, tehát merevlemez nélküli gépeket is felkészíthet (sokan biztonsági megfontolások miatt szeretik az ilyen üzemmódot). Készíthetünk belőle USB-meghajtóról futó változatot is, s persze memóriakártyáról is munkára fogható. Ha valamely szoftveren változtatunk, vagy újat telepítünk, e példányból azonnal készíthetünk ISO-t a beépített alkalmazással. A Puppy hardverfelismerő képessége nagyon jó, például kiválóan elboldogul a wifis hálózatokkal is. Sok verziójában - a

A Lucid Puppy 5.1 teljes értékű, kompakt disztribúció. Ez most a hivatalos kölykkutya, amely gyors, barátságos, vidám és mégis teljes értékű asztali operációs rendszer (127 MB)

NOP („majdnem-hivatalos puppy”) is nagyon népszerű, hiszen egyszerű, ugyanakkor igen tetszetős és rendkívül stabil puplet. Természetesen a beépített programok többsége, illetve a menü ebben is magyar (113 MB)

Ami kutyánk kölyke

A Puppy Linuxot 2003-tól az ausztrál Barry Kauler fejleszti, az eredeti, angol nyelvű kiadás honlapja a www.puppylinux.org címen található meg.

A Puppy rendszer magyarítása 2009-ben kezdődött. Az eltelt több mint egy évben a Magyar Puppy Linux Közösség sok pupletet honosított, illetve készített, máris jelentős hazai és külföldi elismerést kiváltva.

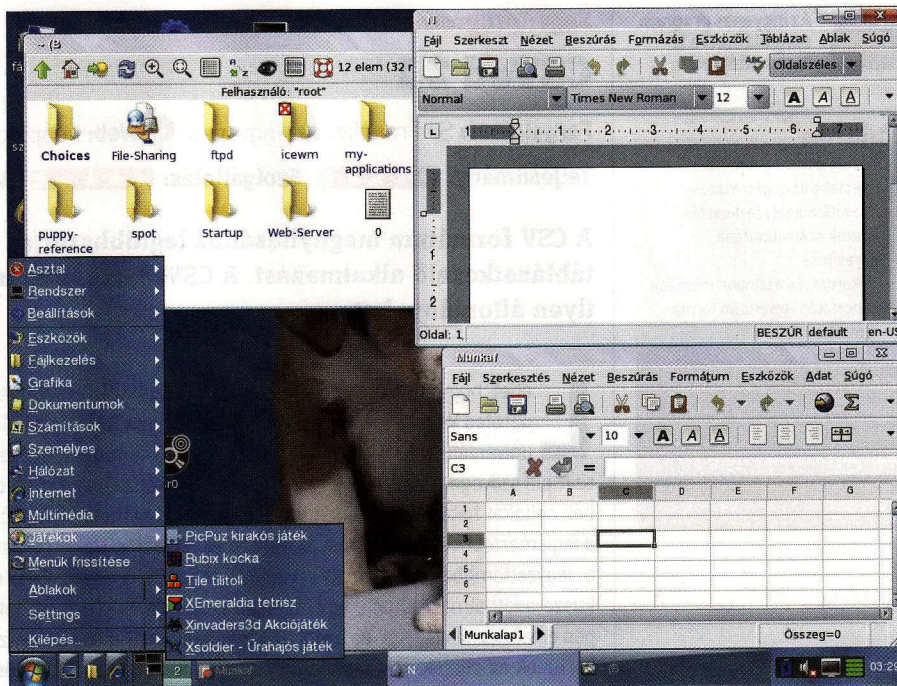
A közösség honlapja, a puppylinux.hu fórumot biztosít a felhasználóknak, s máris több tíz gigabájtnyi hozzáférhető leírást, pupletet, hasznos [nem túlzás azt állítani, hogy nélkülözhetetlen] információt tartalmaz. A puppylinux.lap.hu a témával kapcsolatos többi honlapot, információt próbálja bemutatni.

Puppyban ezeket pupletnek nevezik – beépített szövegszerkesztő (AbiWord) és táblázatkezelő (Gnumeric) végzi a dolgát, az internetet pedig valamelyik jól ismert böngészővel (Firefox, Chrome, Opera, Seamonkey) érhetjük el.

Variációk minden eshetőségre

Rengeteg alkalmazással bővíthető a rendszer alapból nagy tudása, többek között a magyar nyelvű OpenOffice.org irodai program-csomagból is készült hozzá ún. petcsomag. (A pet a Puppy csomagneve.) A legkisebb pupletekben – például a Browserlinuxban – nincsenek telepített irodai programok, ám a Firefox és a Prism alkalmazásával az ezt igénylőknek azonnal online megoldást kínálnak.

A Puppy nagyon jól skálázható, készült belőle verzió általános iskolai alkalmazásra (Sulipuppy, illetve a Bárczy-Puppy az ELTE Bárczi Gusztáv Gyakorló Általános Iskola és Gyógypedagógiai Módszertani Központ igényei szerint), internetes felhasználásra (Browserlinux), mindennapi, irodai használatra (Kamipuppy), sőt szerver- és még LAN-boot-Puppy is, merevlemez nélküli, vékonykliens-gépekre.

A SevenPuppy-széria azoknak készül, akik számítógépes ismerettel nem, vagy alig rendelkeznek, bőrizható felülete akár a Windowséhoz is hasonlónak tehető. Alapvetően ez a hivatalos Puppy csinosított verziója (127 MB)

A valóban öreg gépekre a retró kiadások közül érdemes választani.

Két kedves kis puplet

Példaként lássunk most két pupletet az aktuális stabil változatokból!

Az első a **Seven Puppy 09** nevet viseli, a legújabb motorral (Lucid Puppy) rendelkezik és a külsejét a kihívás kedvéért a Windows 7 hangulatának megfelelőre sikerült kialakítani. (Lehet még választani benne vistás és XP-s külsőt is.) Az új motor újabb csomagkezelési lehetőséget (programok telepítése/eltávolítása) is jelent. Részesülhetünk vele a Debian-alapú csomagok (ilyenek az Ubuntu) programjaiból (*.deb), amelyekkel szinte a mai legújabb programokat futtathatjuk a megfelelő gépeken. Mint minden új alkalmazásnak, így ennek is vannak fogyatékosai, a folyamatos fejlesztések és az utólag telepített programok miatt nem minden „beszél” magyarul.

A **NOP431 foxwifiHU** egy régebbi kernellel működik, de fejlettebb, egységesebb grafikus felülettel (Xfce) rendelkezik. Újabb programok telepítéséhez elsősorban a beépített csomagkezelő ajánlott, de a közösség honlapjáról – mind a magyarról, mind a külföldiről – is lehetséges a *.pet csomagok letöltése és telepítése a kattintós módszerrel.

A Puppyk magyarítása sajnos még nem teljes, bizonyos szkriptek angolul futnak. Mindkét említett puplet – és általában a Puppy Linux – teljes honosításának akadálya, hogy a

A Sulipuppy oktatási alkalmazásra kifejlesztett eredeti magyar puplet, alapja a szinte csak böngészőt tartalmazó Browserlinux. Van benne gépírás-tanító-gyakorló, képszerkesztő, táblázatkezelő, vektorgrafikus rajzoló, képszerkesztő és médialejátszó program is, a kínálatot a Wine Windows-emulátor tetözi be (116 MB)

hardverigények miatt összeválogatott összetevők különböző fejlesztői környezetből származnak és különböző szinten vannak, amelyekben a nyelvi támogatottságot másképp, vagy egyáltalán nem oldották meg. Ezért előfordul, hogy egyes részek átállítása a magyar nyelvre más részekben kikapcsolja a támogatást, vagy működésképtelenné teszi azokat. Erre sajnos a magyar Puppy-közösségnek nincs ráhatása, meg kell várunk, hogy a programok fejlesztői a munkájuk során eljussanak az angolon kívüli nyelvtámogatásig.

Magyar Puppy Linux Közösség